

# Stor vidensbank hjælper patienter med type 2 diabetes



**9000 patienter med type 2 diabetes har allerede leveret data til biobank, som kan være med til at lette hverdagen for tusindvis af patienter og bidrage til forskningen i type 2 diabetes.**

## Jakob Rohde-Brøndum

200.000 danskere har fået stillet diagnosen type 2 diabetes (T2D) og hver dag kommer op mod 40 nye til. Derudover er der et mørketal, som dækker over alle dem, der har sygdommen uden at vide det.

Den store stigning i T2D er en stor belastning for den enkelte patient og en stor samfundsøkonomisk udfordring. Det er derfor helt essentielt at indhente så meget viden som overhovedet muligt om sygdommen.

"Ved at blive klogere på årsager til sygdommen, behandlingen og effekten af behandlingen i den virkelige verden, kan vi få viden, der kan bidrage til at bremse sygdomsudviklingen hos den enkelte og bremse den stigende udvikling i antallet af personer med T2D", siger Jens Steen Nielsen, der er programleder, cand.scient., ph.d. på Dansk center for strategisk forskning i type 2 diabetes (DD2).

DD2 er en national forskningsbiobank med en tilhørende forskningsdatabase, der samler viden om patienter fra diagnosetidspunktet for T2D. DD2 samarbejder nationalt med de praktiserende læger, sygeplejersker, bioanalytikere, ambulatorier, laboratorier og kommuner, som alle hjælper til den vigtige opbygning af DD2's biobank og database.

"Målet med DD2 er, at vi med forskning kan bidrage til at udvikle individualiseret diabetes behandling skræddersyet til den enkelte patient", understreger Jens Steen Nielsen.

## Alle kan tilmelde sig

Alle personer, som har fået konstateret T2D indenfor de seneste to år, kan tilmelde sig DD2 ved at henvende sig hos egen læge, et diabetesambulatorie eller tilmelde sig på [www.dd2.dk](http://www.dd2.dk)

"T2D er ikke én, men formentlig flere forskellige sygdomme. Blandt andet derfor er der brug for mere forskning, og det er nødvendigt, at viden kommer fra både almen praksis og ambulatorier, så vi sikrer en bred forskning", siger Jens Steen Nielsen.

Patientindrulleringen kan ske i hele landet, hvor patienten kommer ind til et besøg og får taget en blodprøve, afleverer en urinprøve og svarer på et par spørgsmål relateret til T2D.

"Ved at skabe en biobank, giver det mulighed for at afprøve en række forskellige teorier. Data fra blodprøverne kan sammenkodes med data fra andre registre, så det er muligt at finde frem til en lang række sammenhænge, som på sigt kan give en større forståelse af, hvad diabetes er og dermed forhåbentlig også en bedre behandling", påpeger Jens Steen Nielsen.

## Data afslører risiko for hjertekarsygdomme

Et af de områder, hvor data fra DD2 har leveret vigtig viden, er omkring hjertekarsygdomme hos patienter med T2D.

Læge og ph.d.-studerende Anne Gedeberg fra klinisk epidemiologisk afdeling på Aarhus Universitetshospital, har på baggrund af data fra DD2's biobank præsenteret et nyt studie, som viser, at patienter med hen-

holdsvis lavt og højt serum-MBL, et molekyle i immunforsvaret, havde en markant forhøjet risiko for alvorlig hjertekarsygdom eller hjertedød, i forhold til mellemgruppen.

»Det nye i studiet er, at vi finder en U-formet sammenhæng mellem serum-MBL-niveauer og risiko for hjertekarsygdom og død blandt nydiagnosticerede type 2-diabetespatienter. MBL spiller en rolle både ved lave og høje værdier. Og det er meget interessant, at vi også finder den samme kausale tendens på det genetiske område. Det tyder på, at højt og lavt serum-MBL kan være en del af forklaringen på den øgede forekomst af hjertekarsygdomme blandt patienter med type 2-diabetes», siger Anne Gedeberg.

## Unik viden

Undersøgelsen er baseret på målinger af serum-MBL fra 7.305 patienter med nydiagnosticeret type 2-diabetes fra den såkaldte DD2-kohorte, hvoraf en subgruppe på 3.043 patienter blev genotyperet. Data for samtlige patienter blev koblet til sygdoms- og dødelighedsregistre, og efterfølgende fulgt over en periode på knapt fem år.

"Det er helt unikt, at vi har den data fra DD2, fordi studiet gør det muligt at øge forståelsen for risikoen for hjertekarsygdomme og give en idé om, hvad man kan gøre i forhold til behandling og eventuel livsstilsændring", siger Anne Gedeberg, som forsvarede sin ph.d. den 25. juni.

DD2 er nationalt, og indsamlingen af prøver sker i samarbejde med praktiserende læger, Steno Diabetes Centre, diabetesambulatorier og kommunale sundhedscentre. Driften er finansieret af Regionerne og Novo Nordisk Fonden. ●

Læs mere om biobanken på [www.dd2.dk](http://www.dd2.dk)

## Biobanken

- DD2 er en national biobank og database med information om personer med nydiagnosticeret type 2 diabetes.
- Alle praktiserende læger i Danmark kan deltage i DD2. Det er simpelt og kan ske ved de almindelige diabeteskontroller og det honoreres selvstændigt.
- DD2 data anvendes blandt andet til forskning i diabetiske følgesygdomme såsom undersøgelser af diabetisk nervebetændelse og hjertekarsygdomme.



Jens Steen Nielsen  
programleder, DD2

Jens Steen Nielsen er programleder på DD2, der er en national forskningsbiobank med en tilhørende forskningsdatabase, som samler viden om patienter fra diagnosetidspunktet for type 2 diabetes. Foto: Region Syd



Anne Gedeberg  
Læge og ph.d.-studerende

Læge og ph.d.-studerende Anne Gedeberg har på baggrund af data fra DD2's biobank præsenteret et nyt studie, som viser, at patienter med henholdsvis lavt og højt serum-MBL havde en markant forhøjet risiko for alvorlig hjertekarsygdom eller hjertedød. Foto: Kea